

**Strigături de
petrecere(băieți)**

FLORIN-VASILE POP

124.

Staurul Florilor

Ăsta-i jocu fecioresc,
După el mă prăpădesc,
Niciodată nu greșesc,
Țura-i și țura țura.

Performer Ileana Peter, 79
ani, Săliște, 2016

126.

Ăsta-i jocul nimăru,
Nicio străgătură nu-i.

Performer Ileana Peter, 79
ani, Săliște, 2016

127.

De nimică nu mă tem,
Numa de cuțat de lemn
Și-a veni și-aceia vreme,
Nici de acela nu m-oi teme.

Performer Ileana Peter, 79
ani, Săliște, 2016

„La noi, în Dealu Corbului, păcurarul se alegea la Staurul Florilor. Staurul Florilor se ținea de Duminica Floriilor, cu o săptămână înainte de Paști. Cu două-trei zile înainte de Florii, un om sau doi din sat mergeau în pădure, adunau crengi și lemne uscate și clădeau un fel de rug mare în centrul cimitirului. Acolo, în mijlocul cimitirului este un loc special pentru foc, un fel de vatră, iar în jurul ei sunt boci de lemn sau pietre ori laițe făcute din bdile de lemn care rămân în cimitir de pe-un an pe altul, până putrezesc. În noaptea de sâmbătă spre duminică, oamenii din sat vin la cimitir. Prima dată, la cimitir ajunge omul sau oamenii care au adunat lemnele pentru foc, de obicei îs oameni mai în vârstă. Aprind focul și se așază în jurul focului. Apoi, după cum ajung la cimitir, pe rând, vin și alți bătrâni, alți bărbați, care se pun pe acei boci de lângă foc și încep să povestească între ei. De obicei povestesc despre cei care au murit de curând ori îți amintesc de alți morți, rude și prieteni de-ai lor. Când eram eu mai micuț, vorbeau de războiul ce tocmai trecuse și de cei ce s-o prăpădit pe front. Dar se mai povesteau și alte întâmplări de prin sat, ce-o mai pățit careva, și alte povești, uneori și de râs. După o vreme, când se apropia de răsărit, cam când soarele se ridica în creasta pădurii, începeau să apară la cimitir femeile și copiii mici. Fiecare mergeau unde aveau morții – părinți, bunici, frați, surori – deci neamuri apropiate și mergeau la mormântul lor și puneau lumânări făcute din ceară de albine. Copiii aduceau flori culese de prin pădure. Flori care apăreau la vremea aceea, în funcție de cum cădeau Floriile în acel an, adică în funcție de Paști, cât erau de de vreme sau de târziu. De obicei găseau anglici, călugări, vioarele, brânduși, flori de primăvară. Copiii le făceau buchețele și le puneau și ei lângă cruce sau pe mormânt. Apoi așteptam să ardă lumânările.” (Victor Tecar) „Popa nu venea tot timpul la cimitir, pentru că aveam trei cimitire în sat. Și dacă nu venea preotul, noi tot mergeam noaptea la cimitir. Sâmbăta

faceam pupti și pancove, iară de pe la ora trei dimineața ne trezea mama, când eram mici, și ne duceam la cimitir să vedem focul acela mare și să aprindem lumânări.” (Reghina Mișuș) „Când eram mici, nici nu puteam durni de grija mărului...” (Alexandru Mișuș) „Câteodată mai venea diacul și fătul și făceau rugăciuni în cimitir când aprindeam lumânările.” (Reghina Mișuș)

„În timp ce ardeau lumânările, oamenii nu mai povesteau prin cimitir. După ce terminau lumânările de ars, oamenii se adunau la locul de foc din cimitir. Femeile adunau copiii și-i aranjau pe un rând, și-apoi le dădeau pupti, nuci, alune, mere. După ce terminau cu copiii, se adunau oamenii...” (Victor Tecar) „În cimitir se mai duceau pancove-n oloi, cozonac și horincă. Și-apoi, pe rând, treceau unii pe la alții și ziceau «Dumnezeu să-i ierte!» și-și dădeau unii altora pancove, cozonac și beau câte-un pahar de horincă. Veneau și oamenii săraci la cimitir, care nu aveau musai rude îngropate acolo, și tare bine le părea că primeau pupti, că pe vremea aceea, după război, se făcea numa’ pâine din mălai. Numai’ puptii și colacii îi făceam din făină de grâu. (Reghina Mișuș) După ce terminau de împărțit pupti copiilor și săracilor, începeau bătrânii și bărbații să povestească și să se înțeleagă pe cine să aleagă păstor sau păcurar pentru anul acela. După ce se înțelegeau și cădeau de acord asupra persoanei care va fi păcurar, îi dădeau acelei persoane un colac mare, ca semn de numire. Acel colac se numea «Staurul Florilor» și era făcut de o femeie vrednică. (Victor Tecar)

„La care era cioban pă anu’ acela i să dădea un colac mare făcut din făină de grâu. La colacul acela i se spune «Staurul Florilor» pentru că e ca un staur. Se face o pâine mare care îi înconjurată cu o împletitură din tri. Deasupra pâinii se face din aluat o împletitură ca o leasă și în mijloc, tăt din aluat, niște oi, și berbeci. Și lângă leasă doi câni.” (Reghina Mișuș) „Colacul acela era format ca o stână, cu leasă, oi, berbeci, mneluți și câini. Cu toată rânduiala stânii.” (Victor Tecar)

„După ce se alegea păstorul, fiecare om spunea câte oi are și câtă pășune are și unde are locul de pășunat. Fiecare teren era socotit în funcție de câte oi pot pășuna pe el. Se socotea dacă mai trebuie cumpărată pășune și câtă sare e necesară pentru vară. Tot atunci se stabilea și data pentru

128.

Dă cu pticioru în podele,
Să iasă zama din ele.
Pe unde pământu-i ud,
Cizmele mele să ud.
Pe unde-i pământ uscat,
Gândești că m-am desculțat.

Performer Ileana Peter, 79
ani, Săliște, 2016

129.

Ei și iar verde de sansiu,
Să mai beu câte-un rachiu.
Și iar verde cucuruz,
Să ne ridicăm în sus
Și iar verde a bobului,
Să dăm drumul jocului.

Performer Ileana Peter, 79
ani, Săliște, 2016

**Colecția CORINA
ISABELLA CSISZÁR**

**Strigături de nuntă la
Oncești**

130.

Ei, hai și iară hai,
Frunză verde, lemn uscat,
Zi ceteraș de străgat
Și-apoi lume, dorule.

De la Maria Rednic, 72 ani,
Oncești, 2016

131.

Ei, hai și iară hai,
Zi-mi ceteraș cum îi vré,
Io-i strâga cum oi puté,
Și-apoi lume, dorule.

De la Maria Rednic, 72 ani,
Oncești, 2016

132.

Ei, hai și iară hai,
Lumea păstă sat să lasă,
Azi în sat îi lume aleasă,
Hai, dorule și hai, hai.

De la Maria Rednic, 72 ani,
Oncești, 2016

Măsuriș”. (Victor Tecar) „Păcurarul era ales pentru tot anul, adică până la prima ninsoare. După ce cădeau la înțelegere cu toate, oamenii mergeau din cimitir la biserică”. (Reghina Mihuș)

Staurul Florilor, Vima Mică 1990; foto: colecția
Victor Tecar

Colacul Staurul Florilor făcut de Reghina Mihuș,
Vima Mică; foto: colecția Victor Tecar

Performeri:

Victor Tecar, 75 de ani, Dealul Corbului, com. Vima Mică, 2016
Reghina Mihuș, 77 de ani, Dealul Corbului, com. Vima Mică, 2016

Alexandru Mihuș, 77 de ani, Dealul Corbului, com. Vima Mică, 2016